

TITULO SUPERIOR EN CONSERVACIÓN E RESTAURACIÓN DE BENS CULTURAIS
Escola Superior de Conservación e Restauración de BBCC de Galicia
Teoría e práctica das técnicas dos bens escultóricos III
Departamento: Tecnoloxía e procedementos dos bens culturais

Obrigatoria da especialidade	Curso: 4º escultura	1º Cuadrimestre	3 ECTS
-------------------------------------	----------------------------	------------------------	---------------

Teórico-práctica
Profesor: Jose A Quinteiro
quinteiroalonso@edu.xunta.gal
Horario: 3 horas semanais
DESCRIPCIÓN DA MATERIA

Teoría e práctica dos diferentes procedementos e técnicas dos bens escultóricos, para a súa aplicación na conservación e restauración. Metodoloxía e materiais. Identificación das técnicas. Coñecemento e execución dos distintos procesos de elaboración do ben cultural. Métodos de copia e reprodución.

COMPETENCIAS TRANSVERSAIS

T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.
T13	Buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional.
T15	Traballar de forma autónoma e valorar a importancia da iniciativa e o espírito emprendedor no exercicio profesional.
T16	Usar os medios e recursos ao seu alcance con responsabilidade cara ao patrimonio cultural e medioambiental.
T17	Contribuír coa súa actividade profesional á sensibilización social da importancia do patrimonio cultural, a súa incidencia nos diferentes ámbitos e a súa capacidade de xerar valores significativos.

COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN

X1	Contextualizar o ben cultural, entendendo o seu significado como testemuña documental para o seu respecto e transmisión.
X2	Coñecer e identificar a composición material do ben cultural e os procedementos e técnicas empregados na súa elaboración.
X3	Recoñecer e identificar as alteracións do ben cultural e as causas de seu deterioro para avaliar o estado de conservación.
X8	Desenvolver habilidades, destrezas e sensibilidades para aplicar e realizar os tratamentos de conservación e restauración.
X11	Acadar a capacidade de colaborar e traballar en equipo con outros profesionais, establecendo os mecanismos axeitados de comprensión e diálogo interdisciplinario.
X15	Coñecer os riscos laborais e as medidas e normas de seguridade e saúde e a súa aplicación para o restaurador, os bens culturais e o medio.

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA ESPECIALIDADE DE ESCULTURA

EE5	Establecer un diálogo interdisciplinario con outros profesionais relacionados co ámbito do patrimonio cultural, especialmente no concenrente ao patrimonio escultórico.
EE7	Investigar o patrimonio cultural escultórico, tanto no referido á evolución, constitución e causas de deterioro dos devanditos bens culturais, como no referido á metodoloxía de traballo da conservación e restauración de obras escultóricas.
EE10	Utilizar os recursos que as novas tecnoloxías facilitan para o desenvolvemento do exercicio profesional.

UNIDADES DIDÁCTICAS

Unidade	% da materia
1. A escaiola, tipos e características. Métodos de extracción e produción.	2%
2. A escaiola como elemento de transición en produción escultórica. Moldes e reproducións.	14%
3. A escaiola como material definitivo. Métodos de consolidación e modificación físico-químico.	5%
4. A terracota. Tipos e características. Temperaturas de cocción e porcentaxes de contracción.	15%
5. Sistemas de cocción, fornos, tipos e características.	10%
6. Métodos de produción escultórica en terracota. Dereita e por moldes.	15%
7. Pátinas e tratamentos de superficie sobre terracota.	5%
8. Os metais. Tipos e características. Temperaturas de fusión. Fornos, muflas e crisóis.	2%
9. Sistemas de fundición.	10%
10. Métodos de produción escultórica en metal. Martelado. Repuxado. Moldes, tipos e características.	15%
11. Pátinas e tratamentos de superficie sobre metais.	5%
12. Medidas de seguridade e hixiene no manexo de produtos tóxicos ou perigosos.	2%

PLANIFICACIÓN DOCENTE

Metodoloxías	Horas aula	Horas fóra	Total
Actividades introdutorias	4		4
Sesión maxistral	25		25
Resolución de problemas ou exercicios	5	16	21
Prácticas de taller	20	5	25
TOTAL	54	21	75

METODOLOXÍA DOCENTE

Metodoloxía	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a presentar a materia e tomar contacto co alumnado
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Resolución de problemas ou exercicios.	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Prácticas de taller	Actividades de aplicación dos coñecementos a propostas concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedementais. Desenvólvense en espazos especiais con dotación especializada (taller de procedementos).

SISTEMAS DE AVALIACIÓN

Método	Criterios	% avaliación
Traballos e resolución de problemas e exercicios.	Puntualidade na entrega. Asimilación e aplicación dos coñecementos adquiridos. Calidade: rigor técnico; grao de aplicación de conceptos teórico. Responsabilidade no traballo.	80,00%
Observación sistemática a través do seguimento do traballo na aula-taller	Participación Interese Capacidade de organización	20%
Total		100 %

OUTROS COMENTARIOS A AVALIACIÓN E MEDIDAS DE RECUPERACIÓN

Será imprescindible a execución de todos os traballos propostos nas diferentes unidades didácticas así como a entrega dos mesmos nas datas establecidas.

Informarase o longo de todo o curso ó alumnado sobre a avaliación de cada un dos traballos propostos na aula.. Ó rematar o curso, na convocatoria ordinaria, realizaranse unha nova entrega de traballos que servirá de recuperación dos traballos non superados, sempre e cando foran entregados dentro das datas establecidas.

Todos os alumnos teñen o dereito a ser avaliados mediante unha proba final extraordinaria.

ADAPTACIÓNS CONTEMPLADAS ANTE UNHA ENSINANZA TELEMÁTICA

Aula virtual-moodle (exactamente igual que para a ensinanza presencial) para compartir apuntamentos e contidos varios co alumnado, así como para programar e entregar as tarefas. Posible uso de foros e pequenas tarefas de seguimento tipo test ou de resposta curta, no caso dun confinamento prolongado ou corentena de todo o grupo.

Webex para vídeo-clases e vídeo tutorías: clases online, posta en común do traballo feito, tutorías, etc.

Correo electrónico e mensaxería de moodle: notificacións e comunicación en xeral.

De darse o caso, realización da proba escrita a través de moodle ou google drive (neste caso todos conectados de forma simultánea).

Non se contempla a modificación dos criterios de avaliación.

En caso de confinamento e posibilidade de previsión, entrega de material para realización de prácticas na casa.

ATENCIÓN PERSONALIZADA

Ofrecerase atención personalizada ao alumnado durante todo o curso. As tutorías docentes desenvolveranse polas tardes previa cita co profesor.

BIBLIOGRAFÍA RECOMENDADA

- *Manual para el artista. Medios y técnicas.* Margaret Krung. BLUME. 2008, p.256.
- *El manual del artista.* Ray Smith. BLUME. 1991, p. 352.
- *Los materiais del arte.* Ralf Mayer.
- *Conceptos fundamentais del lenguaje escultórico.* VVAA. AKAL. Bellas Artes.
- *El libro del arte.* Cennino Cennini. Akal. 2006. p. 264.
- *El recetario industrial.* VVAA. Espasa Calpe.
- *Las técnicas artísticas.* Corrado Maltese. Manual arte. Cátedra.
- *Procedimientos y materiales en la obra escultórica.* VVAA. Akal Bellas Artes. 2009. p.207.
- *Técnicas y materiales del arte.* Antonella Fuga. Electa. 2004. p. 384.
- *Técnicas escultóricas.* Claire Waite Brown. Evergreen. 2007. p. 192.

Enciclopedia de las técnicas escultóricas. John Plowman. Acanto. 2008. p. 176.